

Plejeorlov til pårørende til uhelbredeligt syge

Til patienter og pårørende

Som uhelbredeligt syg har man mulighed for at have en eller flere pårørende i hjemmet den sidste tid.

Bevilling af plejeorlov sker efter lægelig vurdering. De pårørende aflønnes af kommunen i form af et pleje-vederlag. Der er mulighed for at få plejeorlov på deltid. Vælges plejeorlov på deltid, ydes plejevederlag i forhold til det antal timer, man går ned i arbejdstid. Der er også mulighed for, at flere kan dele plejeorloven mellem sig. Man kan højst få udbetalt plejevederlag svarende til 37 timers beskæftigelse om ugen.

Som udgangspunkt har alle ret til plejeorlov til pasning af alvorligt syge og døende. Mange offentligt ansatte og visse andre lønmodtagere har overenskomst-mæssig ret til plejeorlov med fuld lønkomensation.

Pårørende med tilknytning til arbejdsmarkedet

Der kan bevilges plejevederlag på max. 1,5 gange sygedagpengesats, såfremt den pårørende har ret til sygedagpenge. Plejevederlaget beregnes ud fra lønindtægt og vil ikke kunne overstige denne.

Pårørende uden ansættelsesforhold

Pårørende uden ansættelsesforhold f.eks. hjemmegående eller studerende kan bevilges plejevederlag. Når pårørende ikke er berettiget til sygedagpenge, udgør plejevederlaget et fast beløb (basisbeløb). Det kan i nogle tilfælde være vanskeligt at overskue, om det er mere fordelagtigt at modtage plejevederlag end anden offentlig forsørgelsesydelse f.eks. folkepension. Her er kommunalbestyrelsen forpligtiget til at rådgive om, hvad der er mest fordelagtigt for den enkelte.

Betingelserne for at der kan bevilges plejeorlov er

- at en læge har fastslået, at hospitalsbehandling er udsigtsløs, og der er udstedt en terminalerklæring til den syge (en terminalerklæring udstedes af behandlende eller praktiserende læge, når helbredende behandling er indstillet, og der er en forventet kort levetid, selvom dette ikke kan siges med sikkerhed)
- at der er behov for omsorg, pleje og lindring
- at det er en frivillig aftale mellem den syge og den pårørende
- at den pårørende helt eller delvist opgiver lønarbejde eller arbejde i egen virksomhed
- at den pårørende skal være nærtstående. Der stilles ikke krav om et egentligt slægtsforhold. Det er heller ikke en betingelse, at der har været fælles bopæl forud for plejeforholdets etablering

Varighed af orlov

Da man ikke kan forudsige den syges sygdomsforløb, er der ikke fastlagt en maksimal varighed af orloven. Såfremt den syge får det bedre, så der ikke er plejebestov, kan plejeorloven indstilles og genoptages ved behov.

Plejeorlov til pårørende til uhelbredeligt syge

Retten til plejevederlag ophører

- når plejeforholdet afsluttes eller 14 dage efter dødsfaldet
- hvis den syge tager varigt eller langvarigt ophold på plejehjem, hospital eller hospice. Ved indlæggelse af kortere varighed (ca. 14 dage) berøres plejevederlaget ikke.

Ønskes plejeorlov

For at ansøge om plejeorlov skal henvendelse ske til den syges opholdskommune, evt. via hospitalets socialrådgiver.

I orlovsperioden optjenes normalt ikke feriepenge, tjek ved lønkontoret, om der fortsat sker indbetaling til pensionskasse.

Pårørende med tilknytning til arbejdsmarkedet skal aftale plejeorlov med sin arbejdsgiver - husk at sikre, at man opretholder sine rettigheder på arbejdspladsen.

Plejeorlov kan bevilges med meget kort varsel.

Der er fortsat mulighed for at få hjemmehjælp og at have hjemmesygeplejerske. Når man har plejeorlov, forventes det ikke, at man deltager i personlig pleje eller lignende af den syge

Omsorg for den pårørende, der holder plejeorlov

Alle undersøgelser viser, at det kan være en meget stor glæde at afholde plejeorlov, men at det også samtidig er en meget stor belastning, såvel fysisk som psykisk. Derfor er det meget vigtigt, at være opmærksom på, at tage imod hjælp om aflastning, selvom det umiddelbart ikke føles nødvendigt.

Mange udtrykker behov for samtaler både sammen med den syge og en professionel, men også samtaler alene. Her kan det være hjemmeplejen, egen læge eller Palliativt Team, der stiller sig til rådighed.

Øvrige økonomiske forhold

Lægen vurderer, hvornår der kan søges om 100 % tilskud til lægeordineret medicin (terminalt tilskud). Sygesikringen yder 60 % tilskud til proteindrik og sondeernæring. Den resterende del kan søges ved kommunen og i nogle tilfælde dækkes via Servicelovens § 122.

Hvis den syge har udgifter til sygeplejeartikler, egenbetaling af sondeernæring og proteindrik, boligændringer, hjælpemidler eller lignende, så kan udgiften søges dækket af kommunen. Der skal ikke være flere udgifter forbundet med at blive plejet i hjemmet, end hvis den syge var indlagt på hospitalet.